

POST PÅ SAMSØ

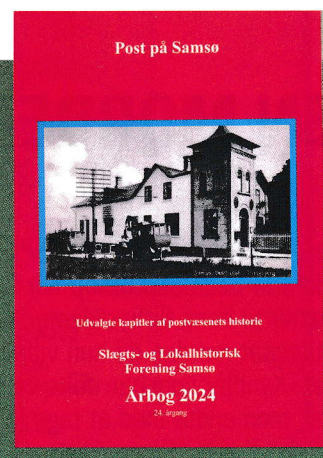
Blandt aktiviteterne hos Slægts- og Lokalhistorisk Forening Samsø er udgivelsen af en årbog, en fin lille sag i godt tryk og velillustreret. Den fokuserer hvert år på et tema; de seneste år har så forskellige emner som *Musik på Samsø, Ørby – En arbejderlandsby på Samsø og Samsøs fortid og nutid* været behandlet, og i 2024 kom turen til postvæsenet.

Man kan så spørge, om man kan skrive en hel bog om post på Samsø? Ja, det kan man sagtens og mere end det, for der henvises i starten af bogen til fem artikler i tidligere årgange om nogle af byerne på øen, som allerede har fået deres postservice beskrevet.

Der indledes med et kig langt tilbage i historien med et kapitel om et seglstampe og to breve fra middelalderen. Brevene er tingsvidner fra 1400-tallet, som gengives både i deres originale ordlyd og i nutidigt sprog. Herefter følger den egentlige posthistorie, som lægger ud med en beretning om, hvordan breve og anden post overhovedet kom til øen før i tiden. Postbesørgelsen har altid hængt nøje sammen med sejladsen på Kattegat, først med privat færgefart og – efterhånden som postvæsenet blev mere organiseret – med postbåde, som også kunne tage personer med. Vejret kunne drille, men det var vigtigt, at posten nåede frem. Der kendes navne på færgemænd helt tilbage til 1682, og de opregnes.

Siden følger afsnit om posthuse på øen – der skelnes mellem postkontorer, postekspeditioner og brevsamlingssteder – og om postbudtjeneste på Samsø. Her kastes lys over, hvordan budene kom omkring, og hvilke ruter de havde at følge. Bogens forfatter, Christian Adamsen, har været i arkiverne for Generalpostdirektoratet, Østifternes Postinspektorat og Overpostinspektoratet for Østifterne og hentet et enormt kildemateriale frem, bl.a. en imponerende række navne på personer, som ofte får en lille historie med på vejen. Har du aner, der har haft med posten på øen at gøre, vil de sandsynligvis kunne findes her.

Post på Samsø. Udvalgte kapitler af postvæsenets historie. Slægts- og Lokalhistorisk Forening Samsø. Årbog 2024. 183 sider, illustreret. Kan bestilles på www.genealogy-samsøe.dk. Pris for medlemmer af foreningen: 125 kr. for ikke-medlemmer: 160 kr. plus porto.

Der vises mange eksempler på breve med stempler; ofte er der en del af slagsen på en forsendelse, og vi hører om, hvordan man ud fra stemplerne kan fastlægge et brevets rute fra afsender til modtager. Og at folk, der ikke havde mulighed for at købe de nymodens frimærker, efter at de var blevet indført 1851, måtte betale forsendelsen kontant. Postreformen 1851 indførte enhedspris, så man nu betalte en fast pris efter brevet vægt, hvor man tidligere måtte jonglere med priser i forhold til, hvortil i landet brevet skulle sendes.

Postbefordring til en ø var før i tiden afhængig af vejret, og i 1922 var vinteren så hård, at skibene skruede sig fast i ismasserne, og selv isbrydere måtte give fortabt. Heldigvis kunne man på dette tidspunkt gribe til flyvemaskiner, og i februar måned blev al post leveret som luftpost. Alle turene er dokumenteret i bogen: hvilke fly havde man til rådighed, og hvem var piloterne? Også her følger en minibiografi med, hvis det har været muligt at finde den.

Bogen rundes af med flere faste indslag: Set og sket i 2024 og for 100 år siden samt lidt kirkestatistik. Og en oversigt over tidligere årgange, som kan købes på foreningens webside www.genealogy-samsøe.dk.

Anmeldt af Kathrine Tobiasen

ALT DETTE FÅR DU UD AF AT VÆRE MEDLEM AF DANSKE SLÆGTSFORSKERE

Da du sidder med Slægtsforskeren i hånden, er du selvfølgelig klar over, at du modtager det, fordi du er medlem af Danske Slægtsforskere. Men har du styr på, hvad du ellers kan få ud af medlemskabet?

Se bare her:

- Du får rabat på foreningens egne udgivelser i vores webshop, dsshop2.dk
- Du får rabat på Ancestry-abonnement
- Du får rabat på MyHeritage-abonnement
- Du kan købe DNA-kit til meget fordelagtig pris i webshoppen
- Du kan deltage i den årlige Slægtshistorisk Weekend
- Du kan deltage i de kurser, som Danske Slægtsforskere arrangerer
- Du kan uploade din GEDCOM-fil hos Danske Slægtsforskere, så dine slægtsforskerdata bliver gemt for eftertiden
- Du kan få foretaget opslag i CPR-registret for 25 kr.
- Du har adgang til alle grupper i vores Forum, forum.slaegt.dk
- Du kan gratis få foretaget opslag i betalingsdatabaserne Ancestry og ArkivDigital
- Du har fri adgang til Slekt og Data Norges hjemmeside
- Du får rabat på Sveriges Dødbog og andre produkter fra Sveriges Släktforskarförbund

Og endelig: Du støtter vores arbejde for at skabe de bedste rammer for slægtsforskere i Danmark.

Læs mere på slaegt.dk > Om os > Tilbud.

